Stanovisko Nejvyššího soudu ČSR ze dne 16.02.1971, sp. zn. Cpj 88/70, ECLI:CZ:NS:1971:CPJ.88.1970.1

Číslo: 19/1971

Právní věta: Rozhodnutí soudu, kterým byla nařízena ústavní výchova (§ 45 odst. 2 zák. o rod.), není vyčerpáno tím, že dítě bylo dodáno do ústavu. Není proto vyloučeno, aby na základě tohoto rozhodnutí zakročil soud v případě, že se dítě neoprávněně z ústavní péče dostane. Opatření soudu podle ustanovení § 272 a § 273 o. s. ř. budou přicházet v úvahu pouze tehdy, jestliže ústav, jehož povinností je zajišťovat, aby výchova dítěte nebyla ničím narušována, nedosáhl vlastními prostředky navrácení dítěte.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 16.02.1971

Spisová značka: Cpj 88/70

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Výchova dítěte, Výchova ústavní, Výkon rozhodnutí

Předpisy: 94/1963 Sb. § 45 99/1963 Sb. § 251
§ 254
§ 272
§ 273

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 19/1971 sb. rozh.

Rozhodnutí soudu, kterým byla nařízena ústavní výchova (§ 45 odst. 2 zák. o rod.), není vyčerpáno tím, že dítě bylo dodáno do ústavu. Není proto vyloučeno, aby na základě tohoto rozhodnutí zakročil soud v případě, že se dítě neoprávněně z ústavní péče dostane. Opatření soudu podle ustanovení § 272 a § 273 o. s. ř. budou přicházet v úvahu pouze tehdy, jestliže ústav, jehož povinností je zajišťovat, aby výchova dítěte nebyla ničím narušována, nedosáhl vlastními prostředky navrácení dítěte.

(Stanovisko občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČSR ze 16. 2. 1971, Cpj 88/70)

Rozhodnutím soudu, kterým byla nařízena ústavní výchova (§ 45 odst. 2 zák. o rod.), není uložena individuálně určité osobě konkrétní povinnost a není jím také stanovena žádná lhůta ke splnění nějaké povinnosti; přesto však jde o vykonatelné rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 251 o. s. ř., jehož

výkon je speciálně upraven v ustanoveních § 272 a § 273 o. s. ř.

Jestliže dítě bylo na základě soudního rozhodnutí, jímž byla nařízena ústavní výchova, do ústavu již dodáno (ať dobrovolným splněním rozhodnutí nebo jeho výkonem), je vždy povinností ústavu, aby v případě, že se dítě neoprávněně z ústavní péče dostane, učinil v rámci výkonu výchovy odpovídající opatření k navrácení dítěte. Tato povinnost vyplývá z článku 46 směrnice ministerstva školství a kultury k provedení vládního nařízení o úkolech národních výborů při péči o děti ze dne 10. 7. 1964 č. j. 31 156/64-L, podle níž i v těchto případech pracovník ústavu postupuje. Není přitom rozhodující, zda pracovníku ústavu, zařizujícímu navrácení dítěte do ústavní výchovy, brání v tom rodiče nebo jiné osoby.

Teprve nevedou-li opatření ústavu k výsledku a odmítá-li se podrobit soudnímu rozhodnutí někdo, u koho dítě podle rozhodnutí být nemá, zakročí soud podle ustanovení § 272 a § 273 o. s. ř. Soudní rozhodnutí o nařízení ústavní výchovy není totiž vyčerpáno tím, že dítě bylo již dříve do ústavu dodáno. Situace je obdobná té, kdy rozhodnutím soudu je dítě svěřeno do výchovy jednomu z rodičů a je z ní bezdůvodně odňato; bude-li se taková situace opakovat, bude výkon rozhodnutí, třeba opětovně, prováděn na základě toho rozhodnutí, jímž výchova dítěte byla svěřena jednomu z rodičů. 1)

1) Pokud jde o postup soudu podle ustanovení § 272 a § 273 o. s. ř., srovn. i instrukci ministerstva spravedlnosti, zdravotnictví, vnitra, školství a kultury a Státního úřadu sociálního zabezpečení ze 7. 6. 1965 č. j. 734/65-L-MS, uveřejněnou v částce 6 – 7/1965 Sbírky instrukcí a sdělení ministerstva spravedlnosti.